

Veterinärer under förändringstryck

Ett av målen i Veterinärförbundets verksamhetsplan för år 2014 är att upprätthålla och främja yrkeskårens kompetens för att bevara veterinäryrkets samhälleliga effekt. Verksamhetsplanen omfattar även ett mål för att föra fram veterinärernas mångsidiga yrkesprofil så att yrkeskårens enhetlighet bevaras. Veterinärutbildningen ger färdigheter att verka i många olika slags uppgifter inom den offentliga och den privata sektorn utöver veterinärpraktik. Den stora allmänheten uppfattar dock oftast endast "riktiga veterinärjobb", dvs. vård av sjuka djur, som veterinärernas uppgift.

Veterinärernas mångsidiga arbetsuppgifter är dock intressanta för allt fler andra yrkeskårer som anser sig ha den kompetens som uppgifterna kräver. Inom många sektorer som av tradition har hört till veterinärerna måste vi idag konkurrera med andra yrkeskårer. Veterinärerna ska inte gå i igelkottsförsvar, utan visa att de inom sitt verksamhetsfält är mer kompetenta och kostnadseffektiva än andra yrkesgrupper. Öppenhet och samarbete med andra yrkesgrupper leder till ett bättre resultat och nya landvinningar är i hela yrkeskårens intresse.

Det finns gott om exempel på gränssnitt mellan veterinärerna och andra yrkeskårer inom både egentlig djurskötsel och miljöhälsovård samt på andra håll inom den offentliga sektorn. Produktionsdjur ligger mig själv närmast hjärtat. Den strukturförändring som har pågått under hela EU-medlemskapet fortsätter och antalet husdjursgårdar uppskattas halveras fram till år 2020. Man uppskattar att det då kommer att finnas cirka 5 000 gårdar med mjölkkor, 1 500 övriga boskapsgårdar, 1 000 svingårdar och 300 fjäderfågårdar i Finland. Antalet djur kommer emellertid inte att minska, utan storleken på gårdarna kommer att växa.

Förändringen i produktionsstrukturen och en ökad yrkeskompetens hos producenterna kommer att ha en väsentlig inverkan på arbetsuppgifterna hos de veterinärer som sysslar med produktionsdjurpraktik. Vid sidan av traditionell individvård har man infört en övergripande hälsovård som berör hälsotillståndet, produktiviteten och välfärden hos alla djur på gården. Detta ställer allt högre krav på veterinärernas yrkeskunskap och förutsätter kontinuerlig utbildning för att man ska kunna fingret på tidens puls. Även andra yrkeskårer vill ta sig an uppgifter som tangerar hälsovården för produktionsdjur genom att erbjuda gårdarna olika rådgivningspaket. Det lönar sig för veterinärerna att i sitt eget arbete även dra nytta av andra parter expertis och se samarbetet som en positiv utmaning. Samarbetet med andra yrkeskårer erbjuder en möjlighet att utvidga veterinärernas verksamhetsfält. Det är också viktigt att marknadsföra och värdesätta sitt kunnande.

Sysselsättningsläget för veterinärer har av tradition varit bra, men många har visserligen varit tvungna att snuttjobba. Inom olika sektorer har det varit brist på veterinärer, kompetenta sökande har inte alltid kunnat hittas för tjänster och det har varit svårt att få vikarier. Veterinärbristen har ansetts utgöra ett hinder för avancemanget av hälsovården för produktionsdjur. Studieplatserna för veterinärstudier ökades för några år sedan och den första större årskursen befinner sig nu i slutskedet av studierna. Utöver detta kommer cirka 30 veterinärer som studerat i Estland och några veterinärer som studerat på annat håll in på arbetsmarknaden i Finland. Även på nötkreaturtäta områden börjar det finnas tillräckligt med resurser för djurens hälsovård och vårdbesöken sker huvudsakligen i tid. Veterinärer hör sig för om vikariat till och med längst upp i norr. Den rätta mängden av studieplatser för veterinärer bör utredas och vid behov övervägas på nytt så att vi inte drivs från en ytterlighet till den andra. Det tar tid att vända ett fartyg.



Olli Ruobo

Ordförande för Finlands Veterinärförbunds delegation